

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 851/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou JUDr. Martou Huttovou, Bezekova 13, Bratislava, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. D 65/55, D not 159/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

██████████, a ██████████, ██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. Martou Huttovou, Bezekova 13, Bratislava, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. D 65/55, Dnot 159/02 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovatelia sú účastníkmi dedičského konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. D 65/55, Dnot 159/02.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„Naša matka ██████████, teraz už nebohá, dňa 31. októbra 2001 podala na Okresný súd Senica odvolanie proti uzneseniu Štátneho notárstva v Senici z 28. novembra 1957 pod č. k. D 65/55. Odvolanie podala ako zákonná dedička po nebohom ██████████ staršom zomrelom dňa ██████████ a po nebohom ██████████ mladšom zomrelom ██████████

O odvolaní našej matky rozhodoval Krajský súd v Trnave, ktorý uznesením z 28. marca 2002 pod č. k. 9 Co 33/2002 -87 zrušil uznesenie Štátneho notárstva a vec vrátil na ďalšie konanie...

Po zrušujúcom rozhodnutí krajského súdu Okresný súd Senica poveril prejednaním dedičstva po nebohom ██████████ staršom a po nebohom ██████████ mladšom súdneho komisára (notára) ██████████.

Notárka ██████████ od udeleného poverenia prejednať dedičstvo po právnych predchodcoch našej matky postupovala tak, že sa neriadila vyššie uvedeným rozhodnutím Krajského súdu v Trnave a predvolávala našu matku na prejednanie dedičstva len po ██████████ mladšom, ktorý zomrel ██████████. Tento svoj postup neustále zdôvodňovala tým, že uznesenie Štátneho notárstva v Senici z 24. apríla 1957 pod č. k. Dc 65/55-294 vo veci dedičstva po nebohom ██████████ staršom je právoplatné 24. mája 1957, a preto bude prejednávať len dedičstvo po nebohom ██████████ mladšom. Konala tak napriek tomu, že dňa 4. mája 2004 jej v tejto veci dala

písomné usmernenie sudkyňa Okresného súdu v Senici [REDAKOVANÉ]. Vo svojom písomnom usmernení sudkyňa uviedla, že je potrebné, aby notárka prejednávala dedičstvo tak po [REDAKOVANÉ] staršom ako aj po [REDAKOVANÉ] mladšom, pretože uznesenie Štátneho notárstva v Senici z 24. apríla 1957 pod č. k. Dc 65/55-294 nie je rozhodnutím konečným, ale ho treba považovať iba za medzitímne rozhodnutie.

Naša matka [REDAKOVANÉ] zomrela 23. januára 2006 a dedičmi po jej smrti sme sa stali my, jej synovia a náš otec [REDAKOVANÉ], teraz už tiež nebohý (zomrel 22. apríla 2012). Notárka [REDAKOVANÉ] nezmenila stanovisko k prejednávaníu dedičstva ani potom, čo sme my vstúpili do dedičského konania a naďalej sa snažila prejednávať len dedičstvo po [REDAKOVANÉ] mladšom. Týmto spôsobom bránila riadnemu prejednaniu dedičstva a spôsobovala v dedičskom konaní prietahy.“

Sťažovatelia ďalej uviedli: „Keďže k dedičskej dohode ani potom nedošlo, súdna komisárka na prejednaní dedičstva dňa 18. septembra 2014 uviedla, že vyporiada dedičstvo podľa zákona. Okresný súd Senica nám v októbri 2014 doručil uznesenie z 2. októbra 2014 pod č. k. D 65/55-875 D not 159/02 - Do, ktoré nie je doteraz právoplatné, t. j. dedičské konanie po nebohom [REDAKOVANÉ] staršom a [REDAKOVANÉ] mladšom vedené na Okresnom súde Senica pod sp. zn. D 65/55, Dnot 159/02 nie je právoplatne skončené.“

Podľa názoru sťažovateľov „doterajším postupom Okresného súdu v Senici uskutočňovaným prostredníctvom súdnej komisárky [REDAKOVANÉ], ktorá doteraz koná 13 rokov v dedičskej veci po našich predkoch [REDAKOVANÉ] staršom a [REDAKOVANÉ] mladšom, ktorí zomreli v roku 1955, bolo porušené naše právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. D 65/55 D not 159/02 - Do porušené bolo.

2. Okresnému súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. D 65/55 D not 159/02 - Do sa prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie každému z nich v sume po 5 000 eur, ktoré im je povinný vyplatiť Okresný súd v Senici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Senici je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám advokátky JUDr. Marty Huttovej...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia zastúpení advokátkou sa v petite sťažnosti domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov okresným súdom v napadnutom konaní. Preto porušenie ďalších základných práv podľa ústavy a práv podľa Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd označených v odôvodnení sťažnosti bez bližšieho odôvodnenia považuje len za súčasť ich právnej argumentácie.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov, a to aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená

situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj ustálený právny názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ju zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa sťažovatelia domáhajú ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do ústavou chránenej sféry sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prieťahom v namietanom konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zo samotnej sťažnosti sťažovateľov a z jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. D 65/55-876, D not 159/02-Do z 2. októbra 2014 rozhodol v merite veci a toto rozhodnutie im doručil. Z uvedeného vyplýva, že v čase, keď bola sťažnosť sťažovateľov doručená ústavnému súdu (28. októbra 2014), okresný súd už zjavne nemohol svojou činnosťou porušovať ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže vo veci samej rozhodol a urobil všetky úkony potrebné na doručenie meritórneho rozhodnutia účastníkom konania. Ústavný súd zistil, že uznesenie č. k. D 65/55-876, D not 159/02-Do

z 2. októbra 2014 nadobudlo právoplatnosť 7. novembra 2014, čo znamená, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti je napadnuté konanie právoplatne skončené. Tieto skutočnosti zakladajú v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2014